

Οι γονείς και η χριστιανική αγωγή των παιδιών τους

«Αφήστε τα παιδιά να έρθουν σε μένα διότι σε αυτά ανήκει η βασιλεία των ουρανών»

(Σε ασύνδετο σχήμα)

Γράφει ο
Βύρων Τομάζος
Μηχανολόγος,
Απόφοιτος Πολυτεχνείου
Μονάχου
e-mail: btomazos@gmail.com

Σε ένα προηγούμενο άρθρο μου που έγραψα για την παιδική παχυσαρκία και τις καταστροφικές επιπτώσεις στον περαιτέρω βίο των παιδιών και ότι οι γονείς φέρουν μεγάλη ευθύνη για την παχυσαρκία των παιδιών τους έτσι πιστεύω ότι οι γονείς φέρουν και μεγάλη ευθύνη για την αγωγή των παιδιών τους και για εμάς τους χριστιανούς ορθόδοξους Έλληνες φέρουν ευθύνη και για αυτήν.

Η εποχή μας κάνει τα πάντα για να ξερκόσει και να διαπλάσει τα παιδιά μας, ο τוניσμός του καπιταλισμού, του τρυφλού βίου και της πάσης φύσεως καταχρήσεων προσθέτουν στον αποπροσανατολισμό των ανθρώπων και δυσκολεύουν την σωστή ανατροφή των παιδιών.

Διαβάζοντας το βιβλίο «**Αν υπάρχει ζωή θέλω να ζήσω**» του **Νικολάου** Μητροπολίτου Μεσογαίας και Λαυρεωτικής, που είναι ένας διάλογος του Νικολάου με πέντε νέα παιδιά φορτισμένα με τα προβλήματα των καιρών μας αλλά και αποπροσανατολισμένα από την εκκλησία, το οποίο σας συνιστώ να διαβάσετε, δίνει μία ξεχωρη και πρωτοπόρο προσέγγιση επαφής με την εκκλησία και στον χριστιανισμό και απαντάει με τον τρόπο αυτό σε πολλά ερωτήματα που αφορούν ιδίως στους νέους μας.

Λέγει λοιπόν ο Νικόλαος ότι μόνο και μόνο για τις παραβολές, τους μακαρισμούς, τις προς Κορινθίους Επιστολές του Αποστόλου Παύλου ειδικά για την αγάπη, οι οποίες δεν είναι ένα ανθρώπινο επινόημα αλλά ένα θεϊκό αριστούργημα, ένα θεόπνευστο κείμενο αξίζει κανείς να μελετήσει και ει δυνατόν συμβιώσει την χριστιανική αγωγή και θρησκεία.

Πράγματι αυτά που αναφέρει και όπως τα λέει με το δικό του τρόπο με προβληματίσαν / ζουν και εμένα διαχρονικά. Πάντα ήμουν θιασώτης της ορθόδοξης παράδοσής μας που είναι συνυφασμένη με τον πολιτισμό μας και των φιλοσοφημένων βιωμάτων της ζωής μας.

Θεωρώ ότι τα διδάγματα του Ευαγγελίου και γενικά της Αγίας Γραφής είναι ωφέλιμα ειδικά για το ευμετάβλητο μυαλό των νέων μας. Θα σας αναφέρω αυτά που με έχουν εντυπωσιάσει περισσότερο:

Θα προσπαθήσω αντλώντας επιχειρήματα από το βιβλίο του **Νικολάου** και απο βιώματα και εμπειρίες δικές μου να σας επιστήσω την προσοχή ότι αξίζει τα παιδιά να τα φέρουμε κοντά στην εκκλησία με ένα απλό και ελεύθερο τρόπο χωρίς πίεση και εξαναγκασμό «όστις βούλεται οπίσω μου ερθείν» (το αυτεξούσιο).

Συν τους άλλους οι εκκλησιαστικοί ύμνοι το Ευαγγέλιο, ο Αποστολος όπως και τα Πατερικά κείμενα πέραν της ανάπτυξης της σφαιρικής σκέψης δίνουν τη δυνατότητα της τριβής και της εκμάθησης της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας.

α) Η παραβολή για τον Άφρων :

«*Άφρων Άφρων τούτη τη νυκτί τη ψυχή σου απαιτούσιν από σου α δε ητοίμασας τινη εσται; Ούτως ο θυσαυρίζων εαυτών και μη θεόν πλουτών».*

Ο κατά Θεόν πλούσιος χαίρεται να δίνει, ν' αγαπάει, να προσεύχεται, να εκφράζεται, να είναι πρόος και όλα αυτά τα χαρίσματα να τα καταθέτει στην καρδιά του άλλου ανθρώπου, οποιαδήποτε άλλοι, ανεξαρτήτως φυλής, γλώσσας ή θρησκείας. Όσα περισσότερα καταθέσει του επιστρέφονται επιπλέον για να τα καταθέσει εκ νέου.

Ο Άφρωνας κατ' ουσία είναι δυστυχής - τι ωραία διδάγματα για τους νέους μας. Επίσης μου αρέσει πολύ.

β) Ψαλμοί

Ειδικά ο αγαπημένος μου ψαλμός 102 που αρχίζει με «**ευλόγει η ψυχή μου τον Κύριον... όπι αυτός εγνώ το πλάσμα ημών και εμνήσθη όπι χους εσμέν. Ανθρώπος, ωσει χόρτος εν ημέραι αυτού, ωσι άνθος του αγρού, ούτως εξαθήσει».**

Αν θυμάστε έχω γράψει για τον Νίτσε για το Amor Fati...

Τον πλούσιο του Ευαγγελίου δεν τον αποσχολεύει ή ακόμα ξεχνάει τον θάνατο, το μόνο φρικτό και τρομερό κατά τον Σαίξπηρ καθώς η χριστιανική θρησκεία τον ανακουφίζει και του δίνει μία ελπίδα πέραν αυτού. Νομίζω ότι είναι τρομερό να μην πιστεύεις σε τίποτα υπερφυσικό, να αισθάνεσαι σαν ένα κερι, που σιγά-σιγά σβήνει και δεν αφήνει τίποτα.

Ο άνθρωπος όμως όπως έχω ξαναγράψει παλιά έχει ανάγκη από το υπερφυσικό ειδικώς στις δύσκολες στιγμές του, όπως λέει η λαϊκή ρήση. Δεν υπάρχουν άπιστοι όταν πέφτει το αεροπλάνο ή όταν οι γιατροί σηκώνουν τα χέρια για αυτόν ή για τα οικεία του πρόσωπα. Μα το λεν και οι ίδιοι οι γιατροί « από εδώ και πέρα ο Θεός».

Ο Πλούσιος κατά Θεόν έχει μία πνευματικότητα εχει ένα νόημα ζωής πιστεύεις δεν πιστεύεις είναι πολλά τα συν της θρησκείας της δικιάς μας της ορθόδοξου καθώς σου προσφέρει πνευματικότητα, φιλοσοφία κτλ.

Φυσικά υπάρχουνε ερωτήματα, πως είναι δυνατόν μία χούφτα αμόρφωτων, παρανοϊκών ανθρώπων, να επηρεάσει πλήθη λαού, πολλοί να μαρτυρούν για την πίστη τους, 11 εκατομμύρια μόνο στην περίοδο των πρώτων διωγμών, να ανατρέπουν μία ρωμαϊκή αυτοκρατορία, να δημιουργούν πολιτισμό, όλο αυτό από 12 παρανοϊκούς ή πλανημένους ή ξεγελασμένους ή μυθομανείς και μάλιστα μετά τον θάνατο τους, φαντάζει απίθανο. Την κοινωνία μπορείς να τη ξεγελάσεις όχι όμως και την ιστορία. Μου λεν για να μάθω το ψαλτήρι θέλω τουλάχιστον πέντε χρόνια. Οι Απόστολοι έζησαν με το Χριστό μόνο τρία χρόνια και πώς έμαθαν και έγραψαν όλα αυτά Πώς ορισμένοι άγιοι πχ ο Άγιος Πορφύριος αγράμματος ον έκανε θεόπνευστες ομιλίες, έγραψε βιβλία και έκανε πολλά θαύματα με μαρτυρίες ανθρώπων.

Δεν αξίζει να διερευνήσουν τα παιδιά μας το γιατί ;

γ) Ο ύμνος της αγάπης

Η αγάπη μακροθυμεί, χρηστεύεται, η αγάπη ου ζηλοί, η αγάπη ου περπερεύεται, ου φυσιούται- Η αγάπη είναι μακροθυμη, είναι ευεργετική και ωφέλιμη, η αγάπη δε ζηλεύει, η αγάπη δεν ξιπάζεται (= δεν καυχείται), ουκ ασχημονεί, ου ζητεί τα εαυτής, ου παροξύνεται, ου λογίζεται το κακόν, -δεν κάνει ασχήμιες, δε ζητεί το συμφέρον της, δεν ερεθίζεται, δε σκέφτεται το κακό για τους άλλους, ου χαιρεί επί τη αδικία, συχαίρει δε τη αληθεία - δε χαιρεί, όταν βλέπει την αδικία, αλλά συχαίρει, όταν επικρατεί η αλήθεια. Πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ελπίζει, πάντα υπομένει. Όλα τα ανέχεται, όλα τα πιστεύει, όλα τα ελπίζει, όλα τα υπομένει.

Η αγάπη ουδέποτε εκπίπτει. Η αγάπη ποτέ δεν ξεπέφτει. Νυνί δε μένει πίστις, έλπίς, αγάπη, τα τρία ταύτα μειζων δε τούτων η αγάπη. Όστε τώρα μας απομένουν τρία πράγματα: η πίστη, η ελπίδα και η αγάπη. Πιο μεγάλη όμως από αυτά είναι η αγάπη.

δ) Το αγαπάτε αλλήλους

Είναι ο άξονας της πίστης μας. Τι ανωτερότητα έχει το κήρυγμα αγάπης προς τον πλησίον! - εφ' όσον εποήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων, εμοί εποιήσατε

ε) Οι εννέα μακαρισμοί

Ένα άλλο αριστούργημα λόγου και φιλοσοφίας, είναι τμήμα του λόγου που έκανε ο Χριστός στην επί του όρους ομιλία στο Ευαγγέλιο του Ματθαίου που πριν ενταχθεί στο Χριστό ήταν τελώνης -εφοριακός δηλαδή- με ελαστική συνείδηση κατά το δοκούν της εποχής. Σας παραθέτω:

- (1) 5:3 Μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι, ότι αυτών έστιν η βασιλεία των ουρανών. - μιλάει για το πνεύμα.
- (2) 5:4 μακάριοι οι πενθούντες, ότι αυτοί παρακληθήσονται. - για το πένθος
- (3) 5:5 μακάριοι οι πραείς, ότι αυτοί κληρονομήσουσιν την γην. - για πραότητα
- (4) 5:6 μακάριοι οι πεινώντες και διψώντες την δικαιοσύνην, ότι αυτοί χορτασθήσονται. - για δικαιοσύνη.
- (5) 5:7 μακάριοι οι ελεήμονες, ότι αυτοί ελεηθήσονται. - για ελεημοσύνη.
- (6) 5:8 μακάριοι οι καθαροί τη καρδιά, ότι αυτοί τον Θεόν ύψονται. - για καθαρή καρδιά.
- (7) 5:9 μακάριοι οι ειρηνοποιοί, ότι αυτοί υιοί Θεού κληθήσονται. - για ειρήνη.
- (8) 5:10 μακάριοι οι δεδιωγμένοι ένεκεν δικαιοσύνης, ότι αυτών έστιν η βασιλεία των ουρανών. - για διωγμό (ένεκα δικαιοσύνης).
- (9) 5:11 μακάριοι έστε όταν ονειδίσωσιν υμάς και διώξωσιν και είπωσιν παν πονηρόν καθ' υμών ψευδόμενοι ένεκεν εμού -για χλευασμό και δίωξη λόγω ψεύτικης κατηγορίας εναντίον του Χριστού.

Ας είμαστε ειλικρινής πολύ αποστρέφονται τη θρησκεία ή δεν πάνε στην εκκλησία ο καθένας για τους λόγους του.

Για μένα κύρια ευθύνη αυτής της αποστρέφής

κατέχει η ιεραρχία, ο κλήρος δηλαδή με τις συχνά λανθασμένες συμπεριφορές του.

Ωστόσο οι άνθρωποι που αποστρέφονται την εκκλησία λογω του κλήρου βλέπουν το μέρος γιά του όλου και ξεχνούν ότι και οι κληρικοί είναι άνθρωποι με ανθρώπινες αδυναμίες και ο διάβολος τσινίζει και αυτούς. Ίσως και περισσότερο από εμάς.

Στη ζωή μας πρέπει να τα βλέπουμε όλα με τη θετική τους μορφή και να προσπαθούμε να απομονώνουμε τα αρνητικά π.χ αν στους φίλους μας βλέπουμε μόνο τα αρνητικά τους τελικά δε θα έχουμε φίλους.

Όμως, ενώ τις θρησκείες τις γέννησε η ανάγκη της αναζήτησης ενός υπερφυσικού όντος, του θεού, τελικά τις περισσότερες φορές εκφυλίστηκαν σε μηχανισμούς κοινωνικής κατεύθυνσης ή ψυχολογικού χαρακτήρα ή ακόμα και πολιτικών σκοπιμοτήτων. Δείτε τι γίνεται στον αραβικό κόσμο βέβαια ανάλογα στοιχεία έχουμε και στην ιστορία του Χριστιανισμού μέχρι σήμερα.

Από την άλλη μεριά δεν μπορεί να αρνηθεί κανείς το γεγονός ότι σχεδόν όλες οι θρησκείες

βασίστηκαν σε ηθικές διδασκαλίες, δημιούργησαν πολιτισμό και ζωγράρισαν την ιστορία όχι μόνο με αρνητικές πινελιές.

Όπως έχω γράψει και σε προηγούμενο άρθρο μου, στην δικιά μας θρησκεία, ο Χριστός έδωσε το αυτεξούσιο στον άνθρωπο. Οι γονείς λοιπόν κατ' εμένα είναι σκόπιμο και δεν έχουν να χάσουν τίποτα τα παιδιά τους όταν από μικρή ηλικία τα φέρουν στην εκκλησία. Εκεί όμως πρέπει να προσεξούμε γιατί την πίστη δεν πρέπει να τους την φορέσουν αλλά να τους προκαλέσουν τα ερεθίσματα και με το αυτεξούσιό τους να αποφασίσουν όταν ενηλικιωθούν και να ακολουθήσουν το δρόμο τους.

Στο κάτω κάτω οι παραδόσεις μας και η ορθόδοξη μας λειτουργία και γενικά το τελετουργικό της είναι τόσο ωραίο και κατασκευτικό στην ψυχή π.χ. το άναμμα του κεριού, ο επιτάφιος, τα λόγια του γάμου, το δεύτε λάβετε φως της Ανάστασης, τα λόγια της κηδείας και μνημόσυνων που τα αισθάνεται κανείς όταν έχει πενθεί κάποιον δικό του.

Έτυχε να φιλοξενώ συνεργάτες μου από την Ασία τη περίοδο του Πάσχα και συμμετείχαν μαζί μου τη Μεγάλη Εβδομάδα στον Επιτάφιο και στην Ανάσταση και ενθουσιάστηκαν.

Δώστε την ευκαιρία λοιπόν στα παιδιά σας χωρίς καμία ψυχική βία να βρουν και να ζήσουν αυτές τις στιγμές να βγουν και να πουν τα κάλαντα και να αποκτήσουν εμπειρίες και βιώματα που πιστεύω ότι θα έχουν μία θετική επίδραση στη ζωή τους. Μάλιστα ρώτησα ένα κινέζο αν αυτοί πιστεύουν σε κάποιο υπερφυσικό ον - Θεό κτλ

και μου απάντησε, μου λέει εγώ πιστεύω γιατί αν υπάρχει θεός καλά κάνω και πιστεύω. Αν δεν υπάρχει όμως δεν έχω να χάσω και τίποτα. Πολύ τετριμμένο αλλά ίσως κρύβει και ορισμένη αλήθεια.

Το ερώτημα είναι και χρησιμοθηρικό. Τι έχει να χάσει ένα παιδί παρακολουθώντας ελεύθερα χωρίς καταπίεση τη χριστιανική αγωγή; Και πηγαινόντας στην εκκλησία; Το λέω γιατί τώρα εδω και 10 χρόνια πάω σε βοηθός αριστερού ψάλτη και έχω αποκομίσει συν τις άλλης πολλά πράγματα που δεν είναι συνδεδεμένα άρρηκτα με την πίστη πχ φιλοσοφική σκέψη όπως έγραψα για τον τρισδιάστατο θεό. Στην Αμερική θυμάμαι παρακολούθησα μία διάλεξη υψηλόβαθμων και μεταξύ άλλων ένας καθηγητής μας πρότεινε εκτός κείμενα αρχαίων ελλήνων να διαβάσουμε και τη Βίβλο για ανάπτυξη της σφαιρική γνώσης.

Ρωτάει ο **Νικόλαος** ένα παιδί: - δε μου λες, τη χαιρέσαι τη ζωή σου, πιστεύεις στη μεταθάνατο ζωή;

- ωχ μη μου κάνετε τέτοιες ερωτήσεις του λέει. Νομίζω ότι... όχι. Δεν πιστεύω. Ίσως κάτι να υπάρχει αλλά μάλλον όχι. Τη ζωή μου τη χαίρομαι αλλά δε σκέφτομαι τέτοια πράματα. Αν μου τύχει κάτι τέτοιο... δηλαδή θάνατος χτύπα ξύλο... δε ξέρω.

- γιατί χτύπησες το καημένο το ξύλο; Τι νομίζεις θα τη γλιτώσεις; Και τι αξία έχει η ζωή όπως την περιγράφεις; Ούτε πότε θα πεθάνεις ξέρεις ούτε με ποιο τρόπο ούτε πως θα εξελιχθεί η καθημερινότητά σου στις λεπτομέρειες της. Χωρίς θεό και αιώνια προοπτική τι είμαστε. Λίγα σκεπτόμενα ζώα ανίκανα να ρυθμίσουμε τη ζωή μας, πεταμένα σε μια γωνιά στο αχανές σύμπαν που ύστερα από κάποια χρόνια θα εξαφανιστούμε;

Αν όμως για να ζήσεις δώσεις ζωή στην κάθε σου στιγμή δεν θα ήθελες να πεθάνεις. Έτσι γίνεσαι αθάνατος. Είναι υπέροχη αυτή ζωή αρκεί κανείς να ξεφύγει από το εφήμερο στην αιωνιότητα από το φόβο της ζωής και του θανάτου στην αίσθηση της χωρίς θάνατο ζωής.

Η ανθρώπινη γνώση κατανόηση και σοφία δεν είναι άπειρη ούτε πλήρης και η ίδια η φύση μας δείχνει τα όρια της. Το σύμπαν παρουσιάζει στην αρχή του (singularity) μαθηματική ανωμαλία, κρύβει το μυστικό του. Σύμφωνα με την αρχή της αβεβαιότητας η φύση όσο μας αποκαλύπτει ένα μυστικό της τόσο μας αποκαλύπτει κάτι άλλο. Είμαστε ευλογημένοι να γνωρίζουμε το πολύ και το μεγάλο αλλά καταδικασμένοι να μην κατακτήσουμε το άπειρο και το όλο.

Τέλος, διαβάζω ένα βιβλίο για τους εβραίους και το σιονισμό. Συνήθως όταν μιλάμε για εβραίους ο περισσότερος κόσμος εννοεί άνθρωποι του χρήματος. Το λέει και η λαϊκή ρήση- εβραίος είσαι. Όμως ένα μεγάλο μέρος ειδικά στις ΗΠΑ εκτός από το χρηματοοικονομικό έχουν ιδιότητες θέσεις, είναι διανοούμενοι, νομπελίστες, επιστήμονες, κρατικοί λειτουργοί, παραγωγοί ταινιών και σκηνοθέτες. Επίσης έγραψα σε ένα προηγούμενο άρθρο ότι το 3% του παγκόσμιου ακαδημαϊκού και πετυχημένου κόσμου είναι έλληνες που είναι 20 φορές μεγαλύτερο από το μέσο όρο παγκοσμίως.

Και σκέφτομαι με το φτωχό μου το μυαλό αφού έχει αποδειχθεί ότι το μυαλό των ανθρώπων σε όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου είναι το ίδιο γιατί οι Έλληνες και οι Εβραίοι ξεχωρίζουν; Μήπως έχει σε αυτό ένα μέρος και συμβολή η θρησκευτική αγωγή;